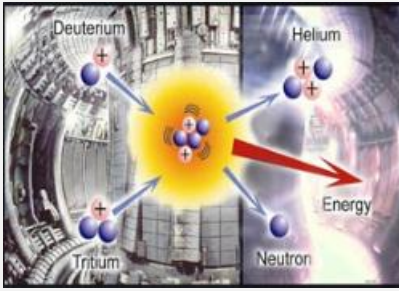


## تلاش برای احداث نیروگاه گداخت هسته ای در ایران

رئیس پژوهشکده فیزیک پلاسما و گداخت هسته‌ای پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای سازمان انرژی اتمی ایران با تاکید بر این که بسترهای لازم برای توسعه علم گداخت هسته‌ای در کشور ایجاد شده است...



رئیس پژوهشکده فیزیک پلاسما و گداخت هسته‌ای پژوهشگاه علوم و فنون هسته‌ای سازمان انرژی اتمی ایران با تاکید بر این که بسترهای لازم برای توسعه علم گداخت هسته‌ای در کشور ایجاد شده است، اظهار امیدواری کرد که همگام با کشورهای قدرتمند و پیشرفته دنیا، با ساخت و بهره‌برداری از نیروگاه‌های گداخت هسته‌ای، زمینه تامین بخشی از برق مورد نیاز کشور از این نیروگاه‌ها در آینده فراهم شود.

دکتر اصغر صدیق‌زاده در گفت و گو با ایسنا اظهار کرد: این هدفی است که نمی‌توانیم از آن به سادگی بگذریم زیرا درگیر این صورت، معلوم نیست که آیندگان برای برطرف کردن نیاز برق کشور، ناچار به تحمل چه هزینه‌های گزافی شوند.

صدیق‌زاده افزود: گداخت هسته‌ای یکی از مقوله‌های علمی و فنی است که ایران می‌تواند به سرعت به جایگاه کشورهای پیشرفته صاحب این فناوری برسد.

به گفته وی، ایران با داشتن علم این فناوری در گذشته، باید همزمان با کشورهای قدرتمند، به انرژی گداخت هسته‌ای به صورت کامل دست یابد.

صدیق با بیان این که روش‌های متفاوتی برای رسیدن به گداخت هسته‌ای وجود دارد، گفت: دنیای گداخت هسته‌ای شدیداً در حال تحول است و پیش‌بینی می‌شود طی 40 سال آینده، منابع انرژی و ذخایر آن تمام شود و چون انرژی‌های تجدیدپذیر نمی‌توانند حداکثر بیشتر از 20 درصد مصرف دنیا را تأمین کنند، نیازمند انرژی‌های جدید هستیم. از سوی دیگر زمانی که از منابع تجدیدپذیر استفاده می‌شود، محیط زیست آسیب می‌بیند؛ در صورتی که روش‌های جدید تولید انرژی به خصوص گداخت هسته‌ای هیچ گونه اثری سوء بر محیط زیست ندارد.

به اذعان رئیس پژوهشکده فیزیک پلاسما و گداخت هسته‌ای، متأسفانه قرن حاضر بیشترین صدمه را به محیط پیرامونی وارد کرده و اکنون زمان آن است که دنیا به آگاهی #171؛ لزوم سرمایه‌گذاری برای آیندگان» برسد.

وی با بیان این که روش‌های متفاوتی برای رسیدن به گداخت هسته‌ای وجود دارد، خاطرنشان کرد: درصدد انتخاب روشی هستیم که در ایران قابل انجام باشد؛ چرا که هدف ما ساخت راکتوری توسط محققان ایرانی است تا دانش طراحی و ساخت راکتور و نیروگاه گداخت هسته‌ای در کشور ایجاد شود.

صدیق زاده درباره فعالیت محققان پژوهشکده فیزیک پلاسما و گداخت هسته‌ای گفت: این پژوهشکده با دارا بودن ماشین‌ها و دستگاه‌های تولید پلاسما و گداخت هسته‌ای و سیستم‌های جانبی تشخیصی و آشکارسازی منحصر به فرد، مانند توکامک دماوند، البرز و پلاسما کانونی فیلیپوف، مطالعات بسیار پیچیده در زمینه پلاسما و گداخت هسته‌ای انجام می‌دهد که نتیجه آن در قالب گزارش‌ها و مقالات علمی فنی منتشر می‌شود.

وی افزود: مجموع این کارهای علمی منجر به تربیت نیروی انسانی ماهر و متخصص در پژوهشکده شده است؛ به نحوی که اخیراً نمونه دستگاه‌های تولید گداخت هسته‌ای در پژوهشکده به دست متخصصان طراحی و ساخته شد و ایران را در زمره چند کشور پیشرو این تکنولوژی قرار داد.

رئیس پژوهشکده گداخت هسته‌ای درباره این دستگاه‌ها توضیح داد: یکی از این دستگاه‌ها، دستگاه پلاسما کانونی (DPF) فیلیپوف با انرژی 4.7 کیلوژول و نسبت منظر 2.3 است. دستگاه دیگر، پلاسما کانونی (DPF) مدر 11.2kJ است که با بهره‌برداری از این دو دستگاه، ایران جزو معدود کشورهایی است که دانش طراحی و ساخت هر دو نوع پلاسما کانونی فیلیپوف و مدر را داراست. وی خاطرنشان کرد: مهمترین دستگاه طراحی شده، دستگاه گداخت هسته‌ای پیوسته به روش محصورسازی الکتروستاتیکی اینرسی (IECF) با توان 25 کیلو وات و ولتاژ 104 هزار ولت است که خوشبختانه ایران را به همراه آمریکا، ژاپن، کره جنوبی، استرالیا و فرانسه جزو شش کشور دارنده این تکنولوژی قرار داده است.

صدیق‌زاده درباره ظرفیت‌ها و پتانسیل کشور به لحاظ نیروی انسانی و توان تحقیقاتی و تجهیزاتی در زمینه گداخت هسته‌ای گفت: در پایان فاز مطالعات و امکان‌سنجی، نیروی انسانی متخصص و بستر علمی و فنی لازم برای طراحی و ساخت نیروگاه آزمایشی گداخت هسته‌ای ایجاد خواهد شد. در همین راستا، شناسایی دانشگاه‌ها، مراکز علمی فنی کشور و همچنین شرکت‌های تخصصی در دستور کار قرار داد.

به گفته وی، برآورد اولیه حاکی از امکان طراحی و ساخت این راکتور در کشور بدون نیاز به مشارکت خارجی است.

رئیس پژوهشکده فیزیک پلاسما و گداخت هسته‌ای در پاسخ به این سوال که چرا تاکنون از گداخت هسته‌ای برای تولید انرژی استفاده نشده است؟ خاطرنشان کرد: برای دستیابی به همجوشی هسته‌ای، لازم است در مرحله اول اتم‌ها را به یون کامل (اتم بدون الکترون که در میدانهای بسیار قوی و یا در دماهای بسیار بالا قابل تولید است) تبدیل کرد. در مرحله بعد باید این یون‌ها با هم برخورد کنند که شرایط ایجاد برخورد، دمای بالای 100 میلیون کلین است. در این دما، یون‌ها انرژی سینتیک کافی برای شکستن سد کولنی و برخورد با هم را بدست می‌آورند. نتیجه آن که برای دستیابی به انرژی الکتربیکی از گداخت هسته‌ای، پیش‌نیازهای

تکنولوژیکی بسیار پیچیده ضروری هستند.